

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд сприяння розвитку освіти
імені Бориса Грінченка

Дослідження молодих учених у контексті розвитку сучасної науки

**Матеріали V щорічної
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

9 квітня 2015 року
м. Київ

УДК 37.01(082)
ББК 74Я43+72Я43
Д70

Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Протокол № 3 від 26 березня 2015 р.)

За загальною редакцією *Огнев'юка В.О.*,
доктора філософських наук, професора,
академіка НАПН України

Редакційна колегія:

В.О. Огнев'юк,
Л.Л. Хоружа,
В.В. Прошкін,
О.В. Дудар

Дослідження молодих учених у контексті розвитку сучасної науки : матер. V щорічної Всеукр. наук.-практ. конф., 09 квітня 2015 р. / М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; за заг. ред. Огнев'юка В.О.; [ред. кол.: В.О. Огнев'юк, Л.Л. Хоружа, В.В. Прошкін, О.В. Дудар]. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. — 312 с.

УДК 37.01(082)
ББК 74Я43+72Я43

© Автори публікацій, 2015
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015

Шановні молоді вчені, аспіранти!

Вже вп'яте в стінах Київського університету імені Бориса Грінченка відбувається Всеукраїнська науково-практична конференція аспірантів і молодих учених «ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАУКИ».

Сьогодні розвиток наукового суспільства не можливий без залучення до процесу фундаментальних і прикладних досліджень молодих учених, аспірантів і студентів. Інтенсифікація дослідницьких процесів вимагає нових і неординарних підходів, самостійності поглядів, мобільності, що притаманні молоді, здатності використовувати накопичений попередниками досвід і знання у поєднанні з сучасними методиками та технологіями. Розвиток наукових шкіл, спадкоємність у науковому середовищі стають міцною ланкою між поколіннями вчених та тими засадами, на яких ґрунтується подальший розвиток інновацій.

Перевагами молодого покоління науковців є те, що молодь краще орієнтується в стрімких потоках інформації, вільна від впливу ідеологій, легше переймає зарубіжний досвід і досягнення, може швидше реагувати на проблеми, що виникають.

Зростаюча роль молодих вчених у реалізації університетських наукових досліджень окреслена в новій редакції Закону України «Про вищу освіту», де особлива увага приділяється створенню Наукового товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, що має забезпечувати захист прав та інтересів студентів, науково-педагогічних, наукових і педагогіч-

5. Transparency in Corporate Reporting: Assessing Emerging Market Multinationals Global 2013 : [підсумки антикорупційного дослідження, проведеного недержавною міжнародною організацією "Transparency International"] [Електронний ресурс] / Transparency International, 2013 р. — Режим доступу : http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_emerging_market_multinational

В статье раскрыто содержание такого понятия как «коррупция». Освещены основные причины развития и направления борьбы с коррупцией в Украине. В качестве положительного примера приведена успешная борьба с этим явлением в Сингапуре.

Ключевые слова: Сингапур, Ли Куан Ю, коррупция, Украина, Transparency International.

The article reveals the content of such concept as "corruption". It highlights the major reasons for the development and approach to the fight against corruption in Ukraine. As a positive example it shows a successful struggle against this phenomenon in Singapore.

Key words: Singapore, Lee Kuan Yew, corruption, Ukraine, Transparency International.

ЗМІСТ

Вступне слово Хоружої Л.Л. 3

РОЗДІЛ I. ІСТОРІЯ ОСВІТИ

- Антоненко О.В. Європейський напрямок модернізації системи педагогічної освіти в Чеській Республіці 5
- Богатирчук К.О. Трудове виховання в повсякденному житті школи Української РСР 1960–1980-ті рр. 14
- Кабанова О.О. Розвиток української педології у спадщині І. Соколянського (1898–1960) 19
- Кумар Б. Психологія сімейного виховання в Індії: вплив традицій на сучасність 28
- Літіченко О.Д., Шинкар Т.Ю. Дошкільне виховання в Україні: особливості становлення і розвитку у 20–80-ті роки ХХ століття 35
- Руденко Н.В. Продовження традицій О. Муравйової у творчій діяльності Лариси Руденко — видатної співачки і педагога 44
- Рябкіна Л.М. Процес становлення закладів інтернатного типу (1917–1940 рр.) 54

РОЗДІЛ II. ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

- Запорожець Л.М., Браславська О.В., Рожі І.Г., Макаревич І.М. Використання навчально-ігрових технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя 63
- Глушак О.М., Мазур Н.П. Дисципліни інформаційно-комп'ютерного циклу у підготовці до майбутньої професійної діяльності студентів напряму підготовки «Менеджмент» 71

Вовк О.І. Становлення іншомовної граматичної компетенції студентів-філологів: ментальне репрезентування мовної інформації	77
Зайцева В.І. Збереження традицій українського народного мистецтва як стильовий орієнтир у підготовці сучасного художника-дизайнера, ілюстратора (на прикладі творчості Володимира Голозубова)	86
Китиченко Н.С. Формування мотиваційно-ціннісної готовності майбутніх учителів початкової школи до комунікативної взаємодії з учнями	93
Коломієць Т.В. Формування стратегій та тактик фахової комунікативної компетентності майбутніх провізорів на заняттях з гуманітарних дисциплін	101
Матвієнко А.М. Маніпуляційні технології — як основи психологічного впливу на особистість	107
Мельник О.П. Формування економічної компетентності на уроках географії	116
Петрик Л.В. Актуальність застосування медіазасобів на уроках іноземної мови у початковій школі	122
Процька С.М. Особистісно орієнтоване навчання як основа комп'ютерно орієнтованої системи освіти майбутніх філологів	130
Руднік Ю.В. Критерії готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов	135
Синельникова Н.О. Особливості формування культури мислення майбутніх учителів	143
Тінькова Д.С. Використання ППЗ "GRAN-2D" у процесі формування математичної компетентності газозварників	151
Якименко А.В. Особистісна активність у сучасній психологічній теорії	159

РОЗДІЛ III. ФІЛОЛОГІЯ

Безкровний Ю.О. Петербурзький журнал «Український вестник» (1906): історія, завдання, тематика	165
Бондар О.Ю. Особливості вживання інвективної лексики у жіночому діалогічному мовленні (на прикладі англійської, української та російської мов)	176

Ветров А.І. Морфологічні особливості дієслова в ранньоніовоанглійській мові (на матеріалі трагедії В. Шекспіра «Гамлет»)	185
Зізіньська А.П. Мовленнєві акти прохання в діакронії в англійській мові	192
Каленик Т.М. Засоби вираження історичного прототипу в англійській дитячій поезії	197
Коноваленко І.Ю. Міський текст Євгенії Кононенко в просторі детективного жанру	201
Коптіла О.В. Інтертекстуальність як явище постмодернізму	209
Лазаревич Н.Ю. Специфіка часопростору в романі-метафорі: індивідуально-авторські інтерпретації (на матеріалі романів «Маєток» В. Фолкнера та «Дім на горі» Вал. Шевчука)	214
Мельник В.І., Пантюшенко В.А. Політичний дискурс як середовище функціонування маніпуляцій	225
Мишина О.Е. Реконструкція античного жанру в романі «Волхв» Дж. Фаулза	231
Пильщик С.В. Особливості вербалізації комунікативних стратегій в сучасному англійському інституційному дискурсі ...	236
Порядченко Л.А. Функціональні особливості опису як одного з різновидів монологу	243
Ригус В.В. Стратегії аргументації на прикладі промов Хілларі Клінтон	249
Сандакова Н., Чувардинська О.В. Кінодискурс як об'єкт лінгвістичних досліджень	256
Сікорак В.І. Особливості професійної лексики військовослужбовців бундесверу	261
Суворова Т.М. Розвиток архетипної схеми через концептуальні образ-схеми (на матеріалі американських балад)	269

РОЗДІЛ IV. СОЦІАЛЬНІ НАУКИ

Димитров В.Ю. До питання про інноваційні стратегії в управлінні	279
Рафіков О.Р. Теоретичні основи вивчення соціального оптимізму	288
Срібняк М.І. Український театр у таборі Фрайштадт (Австро-Угорщина) під час Першої світової війни	294
Тютунунук Р. Actual problems of anticorruption activity	300

4. Калюжна Т.М. Організаційно-педагогічні умови застосування освітньо-наукового порталу в системі екстернатної підготовки фахівців у технічному університеті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Т.М. Калюжна. — К., 2009. — 20 с.
5. Науменко О.М. Основні ознаки комп'ютерно орієнтованого середовища та шляхи його формування [Електронний ресурс] / О.М. Науменко // Інформаційні технології і засоби навчання. Електронне фахове видання. — Режим доступу : — http://lib.iitta.gov.ua/281/1/Науменко_Ознаки_освітнього_середовища_навчального_закладу.pdf
6. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). — [Електронний ресурс]. — http://www.mon.gov.ua/img/zstored/files/HE%20Reforms%20Strategy%202011_11_2014.pdf

В статье обобщены современные подходы к определению сущности понятия «лично ориентированное обучение»; раскрыта взаимосвязь лично ориентированного обучения и компьютерно ориентированной системы образования будущих филологов.

Ключевые слова: лично ориентированное обучение, компьютерно ориентированное обучение, компьютерно ориентированные системы и средства обучения, профессионально-образовательный процесс.

The article summarizes current approaches to defining the essence of the concept "personal-oriented education"; presents interrelation between personal-oriented education and computer based system of education of future philologists.

Key words: personality-oriented education, computer-oriented education, computer based systems and teaching tools, professional educational process.

УДК 371.134:372.4:811:055.591.6

Руднік Ю.В.,

викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання

Педагогічного інституту

Київського університету імені Бориса Грінченка

КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті уточнено сутність поняття «готовність» у контексті застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов. Охарактеризовано сутність критеріального підходу, визначено основні критерії готовності та умови ефективності процесу підготовки майбутніх вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Ключові слова: критеріальний підхід, критерій, готовність, інноваційні технології, навчання іноземних мов, майбутній вчитель початкової школи.

Постановка проблеми та її актуальність. У сучасних умовах реформування початкової освіти проблема готовності майбутнього фахівця до професійної діяльності є особливо актуальною. Великою мірою запит на такого фахівця формує суспільство. Відтак його вимоги зростають, що зумовлено швидкими темпами життя, збільшенням обсягів інформації, зміною ролей вчитель-учень, освітньої мети тощо. Сучасний фахівець, який не володіє комп'ютером та Інтернет-технологіями, не відповідає очікуванням учня і виявляється неконкурентоспроможним на ринку праці. У такому контексті актуалізується проблема готовності майбутніх учителів початкової школи (ПШ) до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов (ІМ).

Запровадження інновацій в ПШ є не просто необхідністю, а вимогою часу. Цей процес потребує вироблення чітких механізмів, що забезпечували б ефективність опанування інноваційними технологіями навчання та формування готовності до такого виду діяльності майбутніх учителів ПШ, які, серед іншого, навчатимуть молодших школярів ІМ.

Відтак, законодавчі зміни і нові суспільні вимоги до особистості вчителя зумовлюють необхідність пошуку і впровадження нових

моделей навчання, інноваційних технологій навчання. Це зумовлює переорієнтацію процесу навчання на опанування інноваційними технологіями навчання ІМ. Таким чином, виникає запит на фахівця зі знанням широкого спектру сучасних педагогічних технологій, уміннями обирати найбільш ефективні з них.

Аналіз досліджень і публікацій. У психолого-педагогічній літературі формування готовності до різних видів діяльності досліджується у різних аспектах. Так, готовність майбутніх учителів початкових класів до проведення педагогічних досліджень аналізувала Л.С. Коржова, до гуманістичного виховання учнів — Д.І. Пащенко, до роботи з фізичного виховання — Н.М. Мацкевич, до оцінювання навчальних досягнень — Т.В. Бережинська.

Проблемі готовності майбутніх учителів до інноваційної діяльності присвячені дослідження І. Гавриш, І. Дичківської, Н. Клокар та ін.. Разом з тим, як засвідчив аналіз літератури, питання готовності майбутніх учителів ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ у науковій літературі висвітлено недостатньо.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на наявність детальних досліджень у контексті формування готовності учителів ПШ до професійної діяльності, проблема формування готовності майбутніх вчителів ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ залишається невирішеною.

Метою статті є визначення основних критеріїв готовності майбутніх учителів до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов, а також характеристика умов, за яких цей процес набуває ефективності.

Виклад основного матеріалу. Потреба у застосуванні інноваційних технологій навчання ІМ в ПШ зумовлена сучасною парадигмою освіти. У контексті навчання упродовж життя, а також зростання інформації, особливого значення набувають конструктивні уміння, які в педагогіці включають вибір доцільних форм і видів діяльності. Головною метою навчання сьогодні є формування уміння вчитись. На реалізацію таких завдань і спрямовані сучасні інноваційні технології навчання.

У цьому контексті сучасні та інноваційні технології не є тотожними поняттями, оскільки, на нашу думку, інноваційні технології навчання поряд з традиційними технологіями навчання відносяться до сучасних технологій навчання ІМ, тому вираз «сучасні іннова-

ційні технології навчання» є цілком виправданим. Це пояснюється тим, що поява нових не означає повну відмову від наявних (традиційних) технологій навчання [5, 7].

Формування готовності до майбутньої професійної діяльності виступає головною метою підготовки фахівця у ВНЗ. Формування готовності до застосування інноваційних технологій навчання ІМ виступає її складовою.

Поняття «готовність» науковцями визначається по-різному, а саме: «...цілісне утворення, особистісне утворення, структурне утворення, властивість особистості, якість тощо» [7, 199]; «стан мобілізації психологічних, психофізіологічних систем людини, які забезпечують виконання певної діяльності; бажання зробити щонебудь» [2, 137].

У психолого-педагогічній літературі виокремлюють готовність функціональну та особистісну (І.В. Гавриш, Ф.Т. Тецов, Б.Ф. Пуні); психологічну та практичну (Ю.К. Васильєв, М.В. Матюхіна, Б.Г. Осовський, Б.Ф. Райський); ситуативну та довготривалу (Н.Д. Левітов, П.С. Нерсеров, В.Н. Пушкін); загальну та спеціальну (Б.Г. Ананьєв); соціально-психологічну (Я.А. Коломинський); моральну та професійну (Р.А. Нізамов, В.О. Сластьонін) [1, 97].

Застосування критеріального підходу, на нашу думку, є ефективним для визначення готовності до певного виду діяльності, що зумовлено його сутністю. Серед різноманітних визначень поняття «критерій», погоджуємось з таким: критерій — це ознака, завдяки якій відбувається оцінка, визначення або класифікація явища чи процесу [6]. Тобто, критеріальний підхід передбачає виділення критеріїв, сутнісних ознак, за якими визначатиметься рівень готовності до певного виду діяльності. Структура критеріального підходу передбачає виділення критеріїв, визначення показників цих критеріїв та характеристик ознак останніх.

Як відомо, науковцями доведено наявність різноманітних критеріїв готовності до діяльності: операційний (володіння знаннями, уміннями, навичками, способами дії у межах певного виду діяльності), мотиваційний (бажання пізнання, досягнення, реалізації особистості щодо певної діяльності), соціально-психологічний (зрілість комунікативних навичок особистості, здатність уникати деструктивних конфліктів), психофізіологічний (готовність організму діяти у напрямку діяльності) [3, 3]. У готовності до педагогіч-

ної діяльності виокремлюють: мотиваційний, когнітивний, процесуальний, організаційний, морально-вольовий [4, 32].

О.В. Котенко виокремлює такі критерії готовності майбутніх учителів до навчання ІМ молодших школярів: мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та рефлексивний [3, 4]. Цінним для нашого дослідження є включення мотиваційного та когнітивного компонентів, оскільки, на нашу думку, вони є сталими у структурній моделі підготовки фахівця до будь-якого виду діяльності, проте їх показники відрізнятяться відповідно до контексту дослідження.

Під поняттям «готовність майбутнього вчителя ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ», ми розуміємо особистісне утворення, що забезпечує ефективне застосування інноваційних технологій навчання ІМ у ПШ у процесі професійно-педагогічної діяльності і передбачає отримання знань, вмінь, досвіду такого виду діяльності.

З урахуванням зазначеного вище, ми виокремили критерії, що визначають готовність викладачів ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ? та схарактеризували їх показники.

Готовність майбутніх учителів ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ ми розглядаємо як складову професійної підготовки фахівця. Спираючись на структуру критеріально-го підходу? визначаємо компоненти готовності майбутніх учителів ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ, а саме: мотиваційний, когнітивний, емоційно-вольовий, діялісно-операційний, рефлексивний, які уточнимо в процесі характеристики їх показників.

Погоджуємось з науковцем О. Білостоцькою, яка зазначає, що *мотиваційний (ціннісно-мотиваційний)* критерій є рушійною силою будь-якої діяльності, а також основою для реалізації інших критеріїв [1, 98]. Він охоплює зацікавленість застосуванням інноваційних технологій навчання ІМ у ПШ як ефективним засобом власного зростання та досягнення вищої якості навчально-виховного процесу, разом з тим, забезпечує позитивне ставлення до майбутньої професійної діяльності; визначає особисту траєкторію навчання, тобто є по суті передумовою подальшого самонавчання, що сьогодні визначається як навчання протягом життя. Показниками мотиваційного критерію, на нашу думку, є: інтерес до впровадження нововведень; наявність усвідомленої мети (потреби); внутрішня мотивація

до застосування інноваційних технологій навчання ІМ; прагнення до самовдосконалення та експериментування (пошук нового в технологіях, які вже були застосовані протягом якогось періоду часу); знання переваг та недоліків застосування інноваційних технологій навчання ІМ; вміння критично ставитись до професійної діяльності, застосовувати інноваційні технології навчання ІМ, не зважаючи на відсутність попередніх успіхів, тобто готовність до отримання як позитивних, так і негативних результатів, уміння досягати поставленої мети незалежно від отриманого раніше результату. Ураховуючи наведені показники, можемо уточнити критерій, як *мотиваційно-адаптаційний*, що передбачає «пристосування» фахівця до появи нових технологій та вміння їх впроваджувати, зокрема адаптувати до конкретних умов навчання та змісту предмету «Іноземна мова».

Когнітивний критерій (змістовий, або *знаннявий*) охоплює теоретичні знання та практичні шляхи застосування інноваційних технологій навчання ІМ у ПШ. Показниками цього критерію є: сформовані теоретичні та практичні знання, уміння та навички щодо впровадження інноваційних технологій навчання ІМ у загальноосвітній школі; володіння професійною термінологією (визначення ключових понять педагогічної інноватики, категоріального апарату), знання сучасних технологій: традиційних та інноваційних технологій навчання ІМ та способів їх практичної реалізації; володіння інтеграційними вміннями, що дозволить поєднувати знання та досвід суміжних, а інколи діаметрально протилежних наук, з метою досягнення ефективних результатів у навчально-виховному процесі. Разом з тим, вважаємо за необхідне конкретизувати вище-зазначений критерій як *когнітивно-інноваційний*, або *когнітивно-креативний*, що зумовлює можливість створення нових знань, продукування власних ідей та запровадження авторських технологій.

Емоційно-вольовий критерій передбачає можливості визначення конкретної мети, яку можна реалізувати за умови правильно обраної технології. Показниками цього критерію вважаємо: емоційне ставлення до процесу застосування інноваційних технологій навчання ІМ; здатність прийняти рішення та провести аналіз причин отримання негативних результатів у процесі апробації нової технології; цілеспрямованість, наполегливість та витримку, критичне ставлення до результатів, отриманих у процесі застосування інноваційних технологій навчання ІМ.

Діяльнісно-операційний критерій передбачає наявність таких характеристик як ініціативність, організованість, самостійність, активність, наполегливість, послідовність, креативність тощо [1, 98]. Його показниками є: практична готовність до застосування інноваційних технологій навчання ІМ; можливість відпрацювання усіх теоретичних аспектів під час навчання у ВНЗ, що може бути реалізовано, наприклад, у процесі проходження педагогічної практики, у ході виїзних практичних (лабораторних) занять з «Методики навчання ІМ» тощо.

Рефлексивний критерій спрямований на самоспостереження та самооцінку власної професійної діяльності. Це сприяє об'єктивності та самоконтролю над процесом застосування інноваційних технологій навчання ІМ у ПШ. Конкретизуємо критерій як *рефлексивно-результативний*, що означає самоаналіз усього процесу впровадження нововведень, від визначення мети застосування певної технології навчання ІМ до аналізу отриманих даних. Показниками рефлексивно-результативного критерію є: самоконтроль; координація діяльності учнів за умови застосування невідомих їм технологій; обізнаність щодо різних форм оцінювання; уміння обирати ефективні форми оцінювання, а також навички застосування зазначених вище форм у професійній діяльності.

Таким чином, найголовнішими аспектами готовності майбутніх вчителів ПШ виступають: обізнаність щодо сучасних технологій навчання ІМ та їх диференціація, тобто поділ на традиційні та інноваційні технології навчання ІМ; оволодіння не лише теоретичним аспектом, але й практичними навичками їх впровадження у навчання ІМ у ПШ, що, у свою чергу, передбачає психологічну готовність, яка може бути представлена такими якостями особистості, як от: наявність мотивації та допитливості, прагнення до пізнання нового, самовдосконалення, відсутність страху до експериментування, креативність, здатність використовувати запозичений досвід.

Ефективність підготовки майбутніх учителів ПШ може бути досягнута, перш за все, за умови існування усвідомленої потреби застосовувати інноваційні технології навчання ІМ. У разі наявності такої потреби, необхідними стають джерела інформації щодо вітчизняних та зарубіжних інноваційних технологій та можливостей їх імплементації у навчанні ІМ у ПШ. Ми маємо на увазі си-

стемність професійного зростання молодого фахівця (семінари, тренінги, обміни тощо).

Наступною умовою, яка може з'являтися на етапі усвідомлення потреби, — це налаштованість на апробацію, тобто схильність до експериментування. Прагнення до пізнання нового повинно передбачати усвідомлення можливої появи труднощів, а також двох шляхів їх розв'язань, тобто ймовірності отримання як позитивного, так і негативного результату. При чому за умови отримання негативного наслідку має відбуватись чіткий аналіз та врахування помилок у подальшій практиці. Найвищим рівнем виявляється не просто володіння практичними навичками застосування інноваційних технологій навчання ІМ, а готовність до розробки власних.

Ми вважаємо, що процес формування готовності майбутніх учителів ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ — це явище, що має ознаки процесуальності, а значить вже сьогодні необхідно працювати над моделлю підготовки такого фахівця.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Підсумовуючи сказане вище, відзначимо, що готовність майбутнього вчителя ПШ до застосування інноваційних технологій навчання ІМ нами визначено як інтегральне утворення його особистості, що забезпечує володіння та ефективне застосування інноваційних технологій навчання ІМ у професійній діяльності та передбачає теоретичний та практичний компоненти, а також ряд визначених у статті критеріїв: мотиваційно-адаптаційний, когнітивно-інноваційний (когнітивно-креативний), емоційно-вольовий, діяльнісно-операційний, рефлексивно-результативний. Упевнені, що одним з важливих чинників ефективності процесу формування такої готовності є дотримання окреслених вище умов. Разом з тим, проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів цієї проблеми. Подальші розвідки щодо застосування інноваційних технологій навчання ІМ у ПШ вбачаємо в детальнішому аналізі системи професійної підготовки вчителя ПШ.

Джерела

1. Білостоцька О. Готовність майбутніх учителів до науково-дослідної роботи / О. Білостоцька // Вісник Львівського університету. — 2009. — Вип. 25., Ч. 3. — С. 96–102.
2. Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 1040 с.

3. Котенко О.В. Формування готовності майбутніх учителів до навчання іноземних мов молодших школярів: акмеологічний аспект / О.В. Котенко // IV Міжнар. наук.-практ. конф. [«Акмеологія — наука XXI століття»], (м. Київ, 30 травня 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Укр. Академ. Акмеолог. Наук, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; редкол.: В.О. Огнев'юк, В.М. Антонов, О.А. Дубасенюк та ін. — К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. — С. 362–371.

4. Петриченко Л.О. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до інноваційної діяльності в позааудиторній роботі: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л.О. Петриченко. — Харків: Стиль издат, 2007. — 20 с.

5. Руднік Ю.В. Теоретичний аналіз змісту поняття «інноваційні технології» у контексті навчання іноземних мов / Ю.В. Руднік // ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» — Додаток 4 до Вип. 31, Том IV (12): Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». — К.: Гнозис, 2014. — С. 197–203.

6. Словник-довідник з професійної педагогіки / [за ред. А.В. Семенової]. — Одеса: Пальміра, 2006. — 364 с.

7. Стрілець С.І. Інновації у вищій педагогічній освіті: теорія і практика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С.І. Стрілець. — Чернівці: ФОП Лозовий В.М., 2013. — 508 с.

В статтю уточнена суть поняття «готовність» в контексті застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов. Охарактеризовано суть критеріального підходу, визначено основні критерії готовності та умови ефективності процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов.

Ключевые слова: критеріальний підхід, критерій, готовність, інноваційні технології, навчання іноземними мовами, майбутній учитель початкової школи.

The article clarifies the essence of the concept "readiness" in the context of the application of innovative technologies of teaching foreign languages. It characterizes the essence of criterion approach, determines the main criteria for readiness and conditions of effectiveness of the process of future primary school teachers' training for implementation of innovative technologies in foreign language teaching.

Key words: criterion approach, criterion, readiness, innovative technologies, teaching foreign languages, future primary school teacher.

УДК 37.02

Синельнікова Н.О.,

викладач кафедри початкової освіти

та методик гуманітарних дисциплін

Педагогічного інституту

Київського університету імені Бориса Грінченка,

кандидат педагогічних наук

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті здійснено аналіз головних якостей особистості, а також форм та методів, які сприяють формуванню та розвитку культури мислення майбутнього вчителя.

Ключові слова: культура мислення, якості, методи, форми, майбутні вчителі.

Сучасна цивілізація вступила в таку стадію інформаційного розвитку, коли темпи культурних змін вимагають від людини вміння в найкоротший термін переробляти великі обсяги інформації, освоювати нові способи діяльності і своєчасно знаходити кваліфіковане вирішення професійних і соціальних питань. Зміни в країні, нові економічні відносини, реформи не можуть не впливати на систему освіти як головної ланки формування громадян України і вимагають застосування нових педагогічних методів, прийомів, засобів у формуванні особистості «мислячої», яка має власну думку, вміє ґрунтовно, логічно та чітко її довести.

Ключова роль у сучасних і майбутніх прогресивних змінах в освіті та суспільстві належить викладачу, вчителю. До них — професіоналів — у будь-який часовий період людства вимоги завжди високі, вони завжди перебували і перебувають у центрі уваги. Власне тому становлення нової генерації висококваліфікованих випускників вищих навчальних закладів, що володіють культурою мислення, є сьогодні одним зі стратегічних орієнтирів у модернізації вищої освіти.

Культура мислення займає особливе місце серед інших характеристик культурної людини, демонструючи особливу пізнавальну активність, відповідальність за збагачення, розширення соціокультурного простору, піклуючись про реалізацію власного особистісного потенціалу.